

v evropské politice (18. 2. - 24. 2. 2019)

Událost týdne:

18. února informovala agentura ČTK, že summit zemí visegrádské čtyřky (V4 - ČR, SR, Polsko, Maďarsko) s Izraelem, který měl proběhnout tentýž týden v Jeruzalémě, se neuskuteční. Důvodem bylo zrušení účasti ze strany Polska kvůli protipolským výrokům, kterých se měli dopustit nejvyšší izraelský představitelé. Napětí mezi Polskem a Izraelem vyvolal již výrok izraelského premiéra Benjamina Netanjahua z předchozího týdne o podílu Poláků na vyvražďování Židů nacisty během druhé světové války. V podobném duchu se měl následně vyjádřit i úřadující ministr zahraničí Jisrael Kac, který tak situaci ještě vyostřil. Polsko označilo výroky za nepřijatelné a žádá omluvu.

18. února opustilo britskou opoziční Labouristickou stranu sedm poslanců, kteří tak budou v britské Dolní sněmovně zasedat jako nezávislí. Důvodem k vystoupení ze strany byl jejich nesouhlas s přístupem předsedy labouristů Jeremyho Corbyna k otázce brexitu, stejně jako nedostatečný boj strany proti antisemitským výpadům. Během téhož týdne opustili stranu ještě další dva poslanci.

20. února přislíbil ruský prezident Vladimir Putin v poselství o stavu země občanům změny k lepšímu, které mají nastat již letos. Stát podle něj investuje do rozvoje země velké částky. Putin mimo jiné představil nová opatření na podporu porodnosti, mezi něž patří například nižší daně pro rodiny s více dětmi. Stát by měl být také více nápomocný chudým či nemocným.

20. února diskutovala britská premiérka Theresa Mayová s předsedou Evropské komise Jeanem-Claudem Junckerem v Bruselu o možných zárukách v rámci sporné otázky tzv. irské pojistky. Rozhovor, během něž oba potvrdili odhodlání vyhnout se vztyčení standartní hranice na irském ostrově, následně ohodnotili jako konstruktivní. Domluvili se na další schůzce na konci února.

21. února protestovaly desetitisíce Katalánců ve městech po celém regionu proti soudu, který byl v předchozím týdnu zahájen proti někdejšímu vedení, jež v roce 2016 vyhlásilo referendum o nezávislosti. Demonstraci doprovázela generální stávka, do níž se zapojila jen část odborů.

22. února uložil švýcarský soud pokutu ve výši 500 švýcarských franků (11 300 korun) někdejšímu příslušníkovi švýcarské armády Johanovi Cosarovi za to, že se účastnil bojů v Sýrii na straně křesťanů, tedy proti teroristické organizaci Islámský stát. Muž byl shledán vinným z oslabení švýcarské obranyschopnosti a ohrožení švýcarské neutrality. Původně mu hrozily až tři roky vězení.

24. února proběhly parlamentní volby v Moldavsku, v nichž proti sobě stála vládnoucí proevropská Demokratická strana a proruští socialisté, kteří mají podporu prezidenta země Igora Dodona. Podle předvolebních průzkumů byly síly obou stran vyrovnané. Pro vítěze tak bude komplikované sestavit vládní koalici.

24. února se tisíce lidí v centru Moskvy zúčastnily tradičního pochodu k uctění památky zavražděného opozičního politika Borise Němcova. Němcov, který byl hlasitým kritikem prezidenta Vladimira Putina, byl zavražděn nedaleko Kremlu v roce 2015. V roce 2017 byl za vraždu odsouzen a společně se čtyřmi komplici poslán do vězení Zaur Dadajev. Podle spolupracovníků Němcova byl však proces zmanipulovaný.

Telegraficky

- Dne 23. února opět vyrazily do ulic tisíce příznivců francouzského hnutí žlutých vest. V Paříži se do protivládních demonstrací zapojilo podle údajů policie kolem 4 000 lidí. Počet protestujících se tak každý týden mírně snižuje.
- Dne 24. února uvedla britská premiérka Theresa Mayová, že britský parlament bude o brexitové dohodě hlasovat do 12. března, nikoliv však v následujícím týdnu, jak bylo původně v plánu. Opoziční labouristé posunutí termínu kritizovali.

